

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

قال الله تعالى:

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Beyt
Hakkında Şöyle Buyurmuştur:

**"Allah sadece siz Ehl-i Beyt'ten tüm
kötülükleri gidermek ve sizi tertemiz
kılmak ister."**

(Ahzâb / 33)

HZ. RESULULLAH'IN (S.A.A)
DOĞUMUNU KUTLAMAK

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ):
إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عِزَّتِي أَهْلَ
بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا، وَأَنْهُمَا لَنْ
يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ.

(ورد بصيغ مقاربة في صحيح مسلم، ج ٧، ص ١٢٢، سنن السدارمي، ج ٢،
ص ٤٣٢، مسند احمد، ج ٣، ص ١٤، ١٧، ٢٦، ٥٩، ج ٤، ص ٣٦٦، ٣٧١،
ج ٥، ص ١٨٢، مستدرک الحاكم، ج ٣، ص ١٠٩، ١٤٨، ٥٣٣، و....)

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:
“Ben sizin aranızda iki paha biçilmez emanet
bıraktıyorum: -Biri- Allah’ın kitabı ve -diğeri-
ıtratım, Ehl-i Beyt'im. Bu ikisine sımsıkı
sarıldığımız müddetçe asla sapmazsınız. Bu
ikisi Kevser Havuzu'nun başında bana
varıncaya kadar birbirinden ayrılmazlar.

(Bu hadis buna yakın tabirlerle şu kaynaklarda
geçmektedir: Sahih-i Müslim, c.7, s.122; Sünen-i
Daremî, c.2, s.432; Müsned-i Ahmed, c.4, s.14, 17, 26,
59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182; Müstedrek-i Hakim, c.4,
s.109, 148, 533 vs...)

**Hz. Resulullah'ın (s.a.a)
Doğumunu Kutlamak**

**Telif Heyeti -
Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı**

**Çeviren:
İsmail BENDİDERYA**

Dünya Ehlibeyt (a.s) Kurultayı

نام کتاب: فی رجاہ اہل
البت (ع) - 25
الاحتفال بذكری مولد النبی
(ص)
نویسنده: گروه پژوهش - عبد
الرحیم الموسوی
مترجم: اسماعیل بندی دریا
زبان ترجمه: ترکی استانبولی

Hız. Resulullah'ın (s.a.a)
Doğumunu Kutlamak

Yazan: Telif Heyeti -Dünya Ehl-i
Beyt Kurultayı

Mütercim: İsmail BENDİDERYA

Tashih: Cafer BENDİDARYA

Gözden Geçiren: Murteza Turabi

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık,
Tercüme Bürosu

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2007

Yayımlayan: Dünya Ehl-i
aleyhimi's-selâm Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

E-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İçindekiler

YAYINCININ ÖNSÖZÜ	9
HZ. RESULULLAH'IN (S.A.A) DOĞUMU	
BAYRAMDIR	13
1- Mukaddes Bir Olay, Gerçekleştiği Zamana da Kutsallık Kazandırır:	14
2- Hz. Resulullah'ın (S.A.A) Doğum Gününü Kutlamak Bid'at Midir?	16
Bu Konuda Bazı Âlimlerin Görüşü	19
3- HAYATINDA VE MEMATINDA HZ. RESULULLAH'A (S.A.A) SAYGI DUYULMALIDIR.	22
4- HZ. RESULULLAH'IN (S.A.A) MÜBAREK DOĞUM GÜNÜ, "ALLAH'IN GÜNLERİ"NDEN, YANI "EYYAMULLAH"TANDIR	26
5- HZ. RESULULLAH'IN (S.A.A) DOĞUM GÜNÜ VUKU BULAN OLAYLAR	30
Yöneticiler ve Siyasetçiler Açısından Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Kutlu Miladı.....	33
KUTLU DOĞUMUN ÖZELLİKLERİ VE AHKÂMI..	36
İBN TEYMİYE VE BAYRAMDA GINA -TEĞANNİ ETMEK-	38
6- HZ. RESULULLAH'IN (S.A.A) MÜBAREK DOĞUM GÜNÜ KUTLAMALARINI HARAM SANANLARIN GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE.....	40
BAHSİMİZİN ÖZETİ	54

Yayıncının Önsözü

Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin koruduğu ve izleyicilerinin yok olup gitmekten muhafaza ettikleri Ehl-i Beyt (a.s) mirası İslam öğretilerinin çeşitli dallarını içine alan kapsamlı bir okuldur. Bu okul asırlar boyunca bu saydam kaynaktan su alıp ümmetin istifadesine sunan yetenekli kişiler yetiştirmiş ve İslam ümmetine Resulullah'ın Ehl-i Beyt'ini (a.s) izleyen büyük alimler sunmuş, Bunlar İslam medeniyetinin içinden ve dışından gelen çeşitli soru ve fikirlere sağlam ve ikna edici cevaplar vererek şüphelerin kökünü kazımıştır.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) kurultayı, üzerine düşen sorumluluğu göz önünde bulundurup Ehl-i Beyt (a.s) çizgisini ve olanların yüce mektebini izleyerek risalet harimini savunmayı, çeşitli ekol mensupları ve İslam düşmanlarının onun gerçeklerini gizleyip yok etmek amacıyla yönelttikleri tehditleri azimli bir şekilde defetmeyi ve şüphelerine en güzel üslupla cevap vermeyi üstlenmiştir.

10 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

Bu konuda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi ulemasının kitaplarında yer alan tecrübeler gerçekten kendi alanında paha biçilmez bir değer taşımaktadırlar. Çünkü bu tecrübeler akıl ve delile, çirkin taassup ve heveslerden arınmış bilimsel temellere dayanmaktadırlar; ayrıca selim fitrat, akıl ve mantığın ölçüleri doğrultusunda ulema ve düşünürlere hitap etmektedir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) kurultayı geçmiş asırlarda ve özellikle günümüzde İslam ve Müslümanlara karşı kin güden bazı çevrelerin internet kanalları vb. araçlarla gündeme getirdikleri şüphelere reddiye, soru-cevap ve tartışma konusunda elde ettiği zengin tecrübeleriyle hakikat susamışları için yeni bir çağ açmıştır. Bu doğrultuda her türlü çirkin davranıştan kaçınmaya özen göstermiş, akıl ve ruhların çok hızlı bir şekilde mükemmelleşmeye doğru gittiği bir sırada Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin bütün âleme sunduğu gerçeklerden gereğince yararlanılması için düşünürleri ve hakikat taliplerini harekete geçirmeyi azmetmiştir.

Burada şuna değinmemiz gerekiyor ki: Bu araştırma mecmuası ilim ve fazilet sahibi bir heyet tarafından hazırlanmıştır. Bu mecmuanın hazırlanmasında emeği geçen kişilerle birlikte her biri bu araştırmadan bir bölümünü

Hz. Resulullah'm (s.a.a) Doğumunu Kutlamak 11

inceleyip değerli görüşlerini belirten ilim ve fazilet sahibi, araştırmacılara teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Arzu ve ümidimiz yüce Rabbimizin üzerimize bırakmış olduğu risaletin bir bölümünde yeterli çabayı harcamış olmaktır. O Rabbimizin ki, hak dini bütün dinlerden üstün kılmak için elçisini hidayet ve hak din üzere gönderdi. Şahid olarak Allah yeter.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı – Kum

12 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumu Bayramdır

İki cihan serveri Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğumu asırlardır bütün Müslümanlarca kutlanan ve inanç sahibi her Müslüman'ın kalbini coşkuyla dolduran İslamî bayramlardan biridir. Bu kutlu günde bütün Müslüman ülkelerde, evlerde ve camilerde büyük kutlamalar düzenlenmektedir. Her dinin mensupları gibi Müslümanlar da kendi mukaddesatlarına saygı duymakta, böylesine büyük ve görkemli günleri coşkuyla kutlamaktadırlar.

Fahr-î Kainat Hz. Muhammed-i Mustafa efendimizin (s.a.a) kutlu doğum günü bayram edilmesinden maksat sevinçli ve mutlu olup başlıklarından dolayı Allah'a şükretmenin yanı sıra. bu değerli anıyı yaşatmak ve onun verilerinden yararlanmaktır. Efendimizin doğum gününün bayram edilmesinin meşru oluşundan maksadın apaçık olmasına rağmen "bid'at" kavramını anlayamamış olan bazı kıt görüşlüler söz konusu büyük bayramı

14 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

Müslümanların hayatından dışlamaya ve benzeri daha nice helalleri "haklarında nass olmadığı" bahanesiyle harammış gibi gösterme gafletine düşmektedirler.

Bu nedenle bahsimizde birkaç maddede Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününü kutlamanın şer'i konumunu ele alacak, sonra da bunun haram olduğunu iddia edenlerin görüşünü irdelemeye çalışacağız.

1- Mukaddes Bir Olay, Gerçekleştiği Zamana da Kutsallık Kazandırır:

Kadir geceleri, Ramazan'ın gündüzleri ve geceleri, Ramazan bayramı, Kurban bayramı ve Bi'set bayramı gibi münasebetlerde gerçekleşen büyük olaylar hayır ve berekete vesile olduğu gibi; kutsal ilahî olayların vuku bulduğu başka zaman dilimlerine de onlarda vuku bulan olaylar kutsallık kazandırır mı acaba?

Konuyla ilgili rivayetler gözden geçirildiğinde büyük ve kutlu olayların, bu kutsallık ve büyüklüklerini, gerçekleştikleri zaman dilimine de kazandırdıkları görülecektir.

Sahih-i Müslim'de Cuma gününün fazileti hakkında şöyle yazar: "*Allah Teala Hz. Adem'i*

*(a.s) Cuma günü yaratmış ve yine Cuma günü onu cennete sokmuştur."*¹

Allah Teala mübarek Ramazan ayının bereketi hakkında şöyle buyuruyor: **"Ramazan ayı insanlara doğru yolu göstermek, onlara hidayetin işaretlerini sunmak, hakla batılı birbirinden ayırabilmek için Kur'an'ın indirildiği aydır."**²

Yine Kadir gecesinin bereketleri hakkında da Kur'an şöyle buyurmaktadır: **"Biz Kur'an'ı Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sen nasıl bilebilirsin ki? Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır."**³

Bu ay, gün ve gecelerin bereketinin ölümsüz olmasının nedeni Kur'an-ın inmesi gibi önemli bir olaya şahid olmalarıdır.

Günlerin kutsallığı ilahî olayların vukuundan kaynaklandığına göre Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü kadar güzel bir günün mübarek ve kutsal olmadığını söylemek mümkün müdür? Bu günün bayram edilmesi de işte bu sebeptendir.

Kurban bayramı, Ramazan bayramı, Kadir bayramı ve Arefe bayramı gibi hakkında nass

---

¹ - Sahih-i Müslim, c.3, s.6, Salat kitabı, Fazl-u Yevmi'l-Cuma babı.

² - Bakara, 185.

³ - Kadir, 1-3.

16 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

bulunan özel günler için geçerli bir gerçektir bu. Kimileri bu özel günlerin anılmasında aşırılığa kaçtıklarından, bazılarının tepkisine neden olmuş ve bu tür anma programlarının tamamının bid'at olduğunu ve bid'at karşısında da susulmaması gerektiğini düşünerek Hz. Resulullah'la (s.a.a) onun mübarek Ehl-i Beyti'nin (a.s) anılmasıyla ilgili bütün programlarını batıl ilan etmişlerdir. Bu nedenle de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününde Müslümanlarca yapılan kutlama programları ve mevlitlerde huzursuzluklar yaratma yoluna gitmiş, insanları ma'budlarına yönlendiren hidayet örnekleri ve gerçek maneviyat meşaleleri olan evliyalarla ilgili anma programlarını, bu hususlarda nass olmadığı bahanesiyle tevhid sancağını savunma kılıfında inkâra kalkışmışlardır.

Son zamanlarda sıkça inkâra başvurdıkları şeylerin başında özellikle Hz. Resulullah'la (s.a.a) onun mübarek Ehl-i Bey'inin (a.s) doğum günü ve mevlit kutlamaları gelmektedir.

2- Hz. Resulullah'ın (S.A.A) Doğum Gününü Kutlamak Bid'at Midir?

Bir meselenin dinde caiz olup olmadığını anlamak için onun hakkında bir nass bulunup

bulunmadığına bakılır; mesela Ramazan ve Kurban bayramlarıyla Arefe günü kutlamalarının meşruluğu hakkında hiç şüphe yoktur ve buna bid'at denilmesi de mümkün değildir.

Kimi zamanda bir konuda genel bir nass vardır; yani o konunun caizliğine özellikle değinen bir nass olmasa da tavrın niteliği bireye bırakılmış, herhangi bir haram ve günaha düşülmemesi kaydıyla Müslümanların o konuda diledikleri gibi program yapmalarına izin verilmiştir.

Meselenin daha kolay anlaşılabilmesi için birkaç örnek verelim:

a) Mukaddes İslam şeraitinde çocuk eğitime çok önem verilmiş ve özenle vurgulanmıştır, bunun zaman ve şartlar gereği değişebilecek çeşitli yöntemlerle gerçekleştirilebileceği açıktır. Mesela eskiden özel kameşlar veya kuş tüyünden kalemlerle yazı yazılırken bugün yazı yazmak için çok farklı araç ve yollar bulunmaktadır. Meselâ bugün eğitim ve öğretimde gelişmiş bilgisayarlar, CD'ler VCD'ler vb. gibi teknolojiler kullanılabilmektedir.

İslam şeriati eğitim ve öğretimin önemini genel bir vurgulamayla belirtmiş, bunun nitelik ve niceliğini ise bireyin kendi zevk anlayışına bırakmıştır.

18 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

b) Bir grup sahabenin, dağınık olan Kur'an-ı Kerim ayetlerini bir mushafta toplamakla görevlendirildiği söylenmiş ve onlardan hiç biri bu işi bid'at saymamıştır. Onların bu ameli gerçekte, **"O Zikri (Kitap)ı biz indirdik biz; ve O'nun koruyucusu da elbette biziz!"**⁴ ayetinin tatbiki, Kur'an ve sünnetin umumlarının, zahirelerinin bir örneği idi. İşte bu nedenle Müslümanlar bu Kur'an mushafını hazırlamaya fevkalade özen göstermiş ve mushafı yazarken imla işaretlerine, kelimelerle harflerin noktalama işaretlerine, cümlelerdeki imlalara, i'rablara, ayet numaralarına, noktalama işaretlerini kırmızı renklerle belirlemeye itina ile dikkat etmişlerdir. Kur'an hafızlarına gösterilen saygı, onlar için tertiplenen programlar ve kutlama merasimleri gibi uygulamalar hep Kur'an'ın muhafazası ve korunması içindir. Hz. Resulullah (s.a.a) ile sahabesi ve tabiin bu hususlarda hiçbir özel girişimde bulunmuş olmasaydı bile mevcut genel ve asıl delillerden biri dahi bu hususun meşruiyeti için yeterli olacaktı.

c) İslam topraklarının müdafaası, düşman karşısında bağımsızlık ve sınırların korunması **"Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet**

---

⁴ - Hicr, 9.

ve besili at hazırlayın"⁵ ayetinde önemle vurgulanan ve Kur'an'ın temel emirlerinden olan bir prensiptir. Ancak, bu müdafaa'nın nasıl yapıldığı, silahların türü, askeri hizmetin gerekliliği gibi şeyler bu konunun ön hazırlıklarıdır. Genel askeri donanmanın bid'at olduğunu söylemek böylesine temel bir konuyu bilmemek demektir; İslam bu esas ve temeli belirlemiş, şekil, nitelik ve nicelikleri zamanın şartlarına bırakmıştır.

Bu temel ilke sayesinde, bidatle tatbik ve yine bidat bırakmakla sünnet ve emirlere uymak birbirinden ayrılmaktadır.

Bu Konuda Bazı Âlimlerin Görüşü

a- İbn Receb Hanbeli Resulullah'ın (s.a.a) *"...Bidatlerden sakınınız çünkü her bid'at dalalettir"* hadisine yazdığı şerhte şöyle diyor: Bu söz, ümmeti bid'at sayılabilecek yeniliklere uymaktan sakındırmaktadır. Nitekim *"her bid'at dalalettir"* sözüyle de bunu desteklemektedir. Burada kastedilen bid'at, şeraitte dayanağı olmayan ve şer'i kıstaslara uymayan yeniliklerdir; dinî dayanağı olan ve şeriat çerçevesini aşmayan şeylerse lügat anlamı itibarıyla bid'at (=yeni) olsa da, hadiste

---

⁵ - Enfal, 60.

kastedilen anlamda bid'at (dindışı) değildir. Sahih-i Müslüm'de, Cabir b. Abdullah, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hutbesinde şöyle buyurduğunu rivayet eder: *"Şüphesiz en güzel söz Allah'ın Kitabı ve en güzel hidayet Muhammed'in hidayetidir ve işlerin en kötüsü yeni çıkarılan şeylerdir ve her bidat sapma (dalalet)tir"* cümlesinin sonundaki *"her bidat sapmadır"* ifadesi aslında dinin usul ve prensiplerinden biri olup hiçbir yanlış anlaşılmaya mahal bırakmayacak kadar nettir. Ve bir başka hadiste Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şu buyruğunda anlamı iyice açıklanmaktadır: *"Kim bizim işimizde (İslam dininde) ondan olmayan yeni bir şey getirirse batıldır."* Binaenaleyh din adına ortaya atılan yeni bir şey hiçbir dinî esasa dayanmıyor ve din çerçevesinde yer almıyorsa onu ortaya atana döner ve batıldır; din ondan uzak ve berîdir.⁶

b- İbn Hacer *"En güzel söz, Allah'ın Kitabıdır"* hadis-i şerifinin şerhinde şöyle yazar: "Hadiste dal fethesiyle geçen "muhaddesat" kelimesi, "muhdese" kelimesinin çoğuludur ve "şeraitte olmayan yeni şey" anlamındadır ki dinî literatürde bid'atten kastedilen de budur. Asıl ve öz itibariyle şeraite uyan şey ise zaten bid'at

---

⁶ - Cevamiu'l-Ulum-i ve'l-Hikem, İbn Receb Hanbeli (öl: HK. 750) 223.

değildir. Dinî literatürde kastedilen bid'at, kınanmıştır; ama bu kelimenin lügat anlamı böyle değildir. "Benzeri olmayan her yeni şeye Arapçada lügat olarak "bid'at" denilir, "muhdese"de de durum böyledir.⁷

Konumuz hakkında da Kur'an ve sünnet-i nebeviyeye bakıldığında; her Müslüman'ın boynunda Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hakkı bulunduğu, hayatında ve mematında o hazrete saygı ve sevgi göstermenin her Müslüman'ın insani ve dinî vazifesi sayıldığı görülecektir, bu esası inkâr edecek bir Müslüman yoktur. Ancak, bu sevgi ve saygının nitelik ve niceliği bireyin kendi tercih ve anlayışına bırakılmış, sadece "harama düşülmemesi" şartı konulmuştur.

---

⁷ - Fethu'l-Bâri, c.13, s.253, 7277. hadisin şerhi.

3- Hayatında Ve Mematında Hz. Resulullah'a (s.a.a) Saygı Duyulmalıdır.

Kur'an-ı Kerim'de birçok ayet, Hz. Resulullah'a (s.a.a) sevgi ve saygı gösterilmesi gerektiğini vurgulamak için inmiştir, bunlardan bazılarına değinelim:

1- **"...Ona inananlar, destek olup savunanlar, yardım edenler ve onunla birlikte indirilen nuru izleyenler; işte kurtuluşa erenler bunlardır."**⁸

Müfessirler bu ayette geçen "ta'zir=yardım ve himayet"in mutlak anlamda yardım olmadığını, çünkü benzeri anlamlar taşıyan "nasaruh" ve "azzeruh"un aynı cümlede ayrı ayrı yer aldığını, salt fizikî yardımın kastedilmesi halinde bunun tekrarına gerek bulunmadığını belirtmekte ve "azzeruh"un "yüceltmek" ve "ta'zim etmek" veya

---

⁸ - A'raf, 157.

"yücelterek yardım etmek" anlamı içerdiğini vurgulamaktadırlar.⁹

2- **"Ey iman edenler! Seslerinizi peygamberin sesi üstünden yükseltmeyin ve birbirinize bağırdığınız gibi, ona sözle bağırıp söylemeyin; yoksa bu bilinçsizliğinizden dolayı amelleriniz boşa gider. Şüphesiz, peygamberin yanında seslerini alçak tutanlar yok mu, işte onların kalplerini Allah, takva için imtihan etmiştir, onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır."**¹⁰

Bu ayette Müslümanların Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurundayken takınmaları gereken edep ve terbiyeye özel bir işaret ve vurgu vardır; o hazretin Yüce Allah tarafından gönderilen bir hidayet edici olduğunun göz önünde bulundurulması ve bu yüce konuma saygılı davranılması emredilmektedir. Bu saygı ve vurgunun nedeni ayette belirtildiği gibi o hazretin peygamber olmasıdır.

3- **"...Peygamberi çağırırken, aranızda birbirinizi bağırdığınız gibi çağırmayın."**¹¹

---

⁹ - Mecmeu'l-Beyan, c.4, s.604 ve el-Bahru'l-Muhit, c.5, s.196 ve Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim, İbn Kesir, c.9, s.265 ve el-Mizan Tefsiri, c.8, s.296.

¹⁰ - Hucurat, 2-3.

¹¹ - Nur, 63.

24 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

Bu ayette de açıkça, Hz. Resulullah'ı (s.a.a) çağırır ve ona seslenirken, birbirlerine olduğu gibi ona yalın adıyla seslenilmemesi emredilmekte, ona saygıyla seslenilmesi istenmektedir.

4- **"Hiç şüphesiz Allah ve melekleri peygambere selam ve salat etmektedir. Ey iman edenler, siz de ona salat-u selam edin ve tam bir teslimiyetle onu selamlayın."**¹²

Bu ayette Kur'an-ı Kerim bütün Müslümanlara, Hz. Resulullah'a (s.a.a) duada bulunup onu daima saygıyla selamlamalarını emretmektedir; çünkü onun Allah Teala indinde pek yüce ve beğenilmiş bir konum ve makamı vardır.

Rivayetlerde Hz. Resulullah'a (s.a.a)

Saygı

Birçok rivayette, Hz. Resulullah'a (s.a.a) sevgi ve saygı gösterilmesi, onun saygıyla anılması gerektiği hatırlatılmaktadır, bu rivayetlerden bir kaçını aşağıya aktarıyoruz:

1- *"Beni malından, ailesinden ve diğer herkesten daha fazla sevmeyeninizin imanı yoktur."*¹³

---

¹² - Ahzab, 56.

¹³ - Sahih-i Müslim, c.3, s.275 ve 183, Müsned-i Ahmed, c.4, s.183, 12739 ve 13499. hadisler; Sünen-i Kübra, Nesâî, c.6, s.534, 11745. hadis ve Sahih-i Buhari, 1, s.9.

2- Hattaboğlu Ömer "Ya Resulullah" dedi, "Gerçekten seni, canım dışında, her şeyden daha fazla sevmekteyim." Hz. Resul-ü Ekrem (s.a.a) "Ey Ömer" buyurdu, "*Canımı elinde tutan Rabbime andolsun ki, beni canından da daha fazla sevmedikçe -iman etmiş sayılmazsın!*" Ömer "O halde, sizi canımdan da çok severim" deyince hazret, "*İşte, şimdi oldu!*" buyurdular.¹⁴

3- İbn Abbas Resulullah'tan (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir: "*...Beni Allah'ı sevdiğiniz için ve Ehl-i Beyt'imi de beni sevdiğiniz için sevin.*"¹⁵

Kur'an ve sünnetten aktardığımız bu belgeler, Hz. Resulullah'ı sevip saymanın her Müslüman'a farz olduğunu göstermektedir.

Yüce İslam şeriati bu saygı ve sevginin tezahür şeklini Müslümanların kendi tercih ve zevklerine bırakmış, böylece herkesin kendi örf ve adetlerince bunu yerine getirmesine izin vermiş, o hazrete duyduğu sevgi ve bağlılık duygularını dile getirmesini hoş görmüş, ancak bunun Kitab ve Sünnet sınırlarını aşmaması ve İslamî edebe uygun olması gerekir.

---

¹⁴ - Said Havva, es-Siret-u Belegati'l-Hubb-i ve's-Şiir, s.15.

¹⁵ - Sünen-i Tirmizî, c.5, s.622, hadis. 3789.

4- Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü, "Allah'ın Günleri"nden, yani "Eyyamullah"tır

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü kutlamalarının şer'i olduğunu gösteren delillerden biri de şu ayet-i kerimedir: **"Biz Musa'yı ayetlerimizle gönderdik ve ona "kavmini karanlıklardan çıkar ve eyyamullahı onlara hatırlatıp anmalarını sağla, sabredip şükredenler için bunda nişaneler vardır" diye emrettik."**¹⁶

Bu ayette Yüce Allah Hz. Musa'ya (a.s) insanlara "Allah'ın günleri"ni anmayı hatırlatmasını öğütlemektedir; yani "eyyamullah"ı anmak Allah'ın hoşnutluğuna neden olmakta, O'nun rızasını kazandırmaktadır. Eyyamullah sadece Hz. Musa'yla (a.s) onun kavmine has olmayıp, bütün ümmetleri ilgilendirmektedir. "Eyyam"dan amaç da sadece gün veya zaman

---

¹⁶ - İbrahim, 5.

değildir, geçmişte vuku bulan önemli olayların anılmasıdır, eyyam denilmesinin nedeniye söz konusu olayların belli gün ve zamanlarda vuku bulmasıdır. Bu günler veya zamanlar nimet içerikli ve tatlı olduğu gibi bela ve sıkıntı içerikli ve acı da olabilir; önemli olan Allah'ın belirtilerini içeren "büyük olaylar"ın bu zamanlarda gerçekleşmiş olmasıdır.

Bu olaylar Yüce Allah'ın insan topluluklarındaki etkili müdahalelerinin temel taşları konumundadır. Binaenaleyh bunların anılıp hatırlanması ve mesela Hz. Resulullah'ın (s.a.a) anılması o hazretin ümmetini nasıl eğitip yetiştirdiğinin kıstaslarının anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Allah'a ait olan büyük günlerin anılma nedeni bu gün ve zamanlarda herhangi bir olayın değil "ilahî çok önemli bir olay"ın vuku bulmuş olmasıdır.

Binaenaleyh ayetin anlamı şudur: "Ey Resulümüz! Onlara müjde ve korkuyla öğüt ver; geçmişteki peygamberlere iman etmiş olan ümmetlerle kendilerine verilmiş olan nimetleri hatırlat ve Âd'la Semud gibi ümmetlerin başına gelenleri onlara anlat."

Hz. Musa'yla (a.s) ilgili eyyamullah da hem sıkıntı ve belaları içeren, hem nimet ve yardımlarla dolu günlerdir.

Kur'an-ı Kerim bu uyarı ve hatırlatmanın nedenini şöyle açıklamaktadır: **"Sabredip şükredenler için ibret ve öğretici olsun..."**¹⁷

Bu uyarı ve hatırlatmalar sabrı ve şükretmesini bilen bir toplum yetiştirebilmeyi amaçlamaktadır; ümmetlerin kurtuluşu buna bağlıdır; sabır ve şükre sahip olan bir toplum düşmanlarına karşı zafere ulaşabilecek ve ilahî risaleti uygulayabilecektir.

İslam ümmeti büyük tarihinde, ibret verici ve öğretici ortamlar sağlayan büyük olaylara şahit olmuştur. Bunlardan kimi acı, kimi tatlı olaylardır; kim, nimet, kimi sıkıntı ve beladır. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğum günü de Müslümanların hayatında vuku bulan en büyük ve en tatlı olaylardan biri olup Allah'ın bütün insanlığı nimetlendirdiği bir gündür ve elbette ki Allah'ın Günleri olan "eyyamullah"tandır. Bu nedenle de Müslümanlar bu büyük günü büyük bir dinî-ibadî merasim gibi anıp kutlamakta ve bunu Yüce Allah'ın kendilerine verdiği büyük bir nimet telakki edip **"Ve onlara Allah'ın**

---

¹⁷ - Bkz. el-Keşâf, Zemahşeri, c.2, s.540, Sa'lebi Tefsiri, c.3, s.375, Dürri'l-Mensur, c.4, s.132, Tefsiru'l-Kebir, Fahr-i Râzi, c.19, s.84, Ayâşî Tefsiri, c.6, s.59, Mecmau'l-Beyan, c.6, s.59; el-Mizan, Tabatabai, c.11, s.18, el-Câmiu'l-Kebir-u li'l-Ahkami'l-Kur'an, c.9, s.342.

Günleri'ni ("eyyamullah"ı) **hatırlat...**"¹⁸
ayetini misdak kabul etmektedirler.

Peygamberlerin hayatında doğum günlerinin özel bir anlamı vardır; önemli ve mübarek bir gündür doğum günleri; mesela Yüce Allah böyle bir günde sevgili peygamberi Hz. Yahya'yı (a.s) selamlamakta ve şöyle buyurmaktadır: **"Ona selam olsun doğduğu gün, öleceği gün ve diri olarak yeniden kaldırılacağı gün."**¹⁹

Yine büyük peygamberlerden Hz. İsa da (a.s) kendi doğum gününde kendisini selamlamakta ve **"...doğduğum gün Allah'ın selamı üzerime olsun"** buyurmaktadır.²⁰

Hz. Resul-ü Ekrem (s.a.a) efendimiz bütün peygamberlerin en üstünü olduğuna göre onun doğum günlerinin en kutlusu ve diğer peygamberlere oranla bile en mübareğidir ve bu nedenle de onlarınkinden daha büyük kutlamalarla anılmalıdır. Zira o gün, yüce Allah'ın son peygamberini bütün insanlığa rahmet ve nimet olarak gönderdiği emsalsiz bir gündür.

---

¹⁸ - İbrahim, 5.

¹⁹ - Meryem, 15.

²⁰ - Meryem, 33.

5- Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğum Günü Vuku Bulan Olaylar

Tarihçiler şöyle yazar: Dindar ve halk arasında dürüstlüğüyle tanınmış insanlar Hz. Resulullah (s.a.a) için çok fazla anma programı ve kutlamalar tertiplerlerdi, bu durum Hk. 300'den sonra Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum gününün resmen kutlanmasıyla sonuçlandı.²¹

Yani bu tarihten önce de bu olay kutlanıyordu, ancak söz konusu tarihten itibaren bu kutlamalar bireysel hareketlerden çıkarak sosyal bir boyut kazanmıştır. Bunun nedeni ise toplumun dindar ve iyilerinin bu güne verdikleri önem ve özen olmuştur.

Hk. 343'te vefat eden Kerecî, çağının en dindar ve takvalı insanlarındandı, Ramazan, Kurban ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum

---

²¹ - el-Mevâsim-u ve'l-Merasim, Cafer Murtaza Âmili, s.41.

günü bayramları dışında bütün yıl oruç tutardı.²²

Kastalanî şöyle yazar: Bütün Müslümanlar Hz. Peygamber efendimizin (s.a.a) dünyaya geldiği ay yemekler verir, ziyafetler çeker, kutlamalar tertipler ve her geceye mahsus sadakalar verir, sevinç ve mutluluklarını dışa vurur, iyilikler eder, bu kutlu günde mevlitler okutmaya pek önem verir ve Yüce Allah da onların hayatına neşe, bereket ve fazilet kazandırır... O yüce insanın kutlu doğum ayında her gece bayram edenlere Allah rahmet eylesin."²³

Sonra Kastalanî İbn Hacc'ın bu konudaki tavrını pek beğenip onu destekler ve şöyle yazar: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğum törenlerinde yapılan bir takım bidatler, nefsanî istekler, haram aletlerle gına müzikler çalıp söylemek gibi, halkın yaptığı bir takım işleri inkar etmek için İbn Hacc'ın geniş açıklamaları vardır, bu yüce ve güzel gayesi nedeniyle Rabbim ona ecir versin inşaallah"²⁴

---

²² - el-Hezaretu'l-İslamiye Fi Karni'r-Râbii'l-Hicri, c.2, s.298.

²³ - el-Mevahibu'l-Ledunniyye, c.1, s.27; es-Siretu'n-Nebeviyye, Dehlan, c.1, s.24, es-Siretu'l-Halebiyye, c.1, s.83-84.

²⁴ - ae.

Sahavî şöyle yazar: Müslümanlar, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününde yeryüzünün dört bir yanında ve büyük şehirlerde kutlamalar düzenler, geceler türlü sadakalar ve bağışlarda bulunur, mevlitler okutmaya özen gösterirler; Yüce Allah da onlara karşı fazlını ve bereketini alabildiğine artırır.²⁵

İbn İbad "Resail-i Kübrâ" adlı kitabında şöyle yazar: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününe gelince: Benim için kesinlik kazanan şey, bu günün bütün Müslümanlarca pek sevildiği ve onların büyük bayramlarından biri olduğudur, o gün özel kutlama programları düzenlenir. Geceleri etrafı aydınlatmak için mum yakmak, göz ve kulak zevklerine hitap etmek, güzel giysiler giyip süslenmek, rahvan bineklere binmek gibi bu güzel günü kutlamak amacıyla yapılan bu uygulamaların mubah olduğunu kimse inkar edemez.²⁶

İbn Hacer de şöyle der: ... O gün yapılan şeylerde, Yüce Allah'a şükredilmesini çağrıştıran Kur'an okunması, yemek verilmesi, sadaka verilmesi, Hz. Resulullah'ı (s.a.a)

---

²⁵ - Siretu'l-Halebiyye, c.1, s.83-84, Siretu'n-Nebeviyye, Dehlan, c.1, s.24, Tarihu'l-Hamiys, c.1, s.223.

²⁶ - el-Kavlu'l-Fasl Fi Hokm-i İhtifal-i bi-Mevlud-i Hayri'r-Rusul, s.175.

metheden ilahiler ve mevlitler okunması... gibi uygulamalarla yetinmek daha uygundur. Ancak, gına ve lehv gibi uygulamalara sadece mubah ölçülerde ve o günün sevincini azaltmayacak şekilde başvurulabilir. Haram veya mekruhlar yasaktır, Daha uygun olan davranışa aykırı şeyler için de aynı hüküm geçerlidir.²⁷

Yöneticiler ve Siyasetçiler Açısından H.z. Resulullah'ın (s.a.a) Kutlu Miladı

İslam devletleri yöneticileri arasında H.z. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününü ilk kez resmi törenlerle kutlayanın Emir Ebu Said Muzafferuddin İrbilî (öl: HK. 630) olduğu söylenir.²⁸

Bağdad, Musul, Cezire, Sancar, Nesibeyn ve Fars bölgelerinin halkı uzak yollardan gelip

---

²⁷ - Siyuti'nin Hüsnu'l-Maksad'ından özetlenmiş ve el-Ni'metu'l-Kübrâ Ale'l-Âlem kitabıyla birlikte basılmıştır, s.95.

²⁸ - el-Hezaret'l-İslamiye fi Karni'r-Rabii'l-Hicri, c.2, s.299, Zerkâvi, c.1, s.164; et-Te vessül-ü bi'n-Nebi ve Ceheletu'l-Vahabiyyin, s.115, Hüsnu'l-Miskad risalesi, Siyutî, "en-Ni'metu'l-Kübrâ ala'l-alem"le birlikte basılmıştır, s.75, 80, 477, el-Bidayet-u Ve'n-Nihaye, c.13, s.137.

34 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

bu kutlamalara katılıyordu, bunların arasında ulema, sufiler, Kur'an karileri güçlü hatiplerle şairler ve mevlithanlar vardı ve Muharrem ayından Rebiulevvel ayının başına kadar İrbil şehrinde kalırlardı.

Sultan Ebu Said, büyük bir caddede bazen dört-beş kata varan ahşaptan kat kat büyük tahtlar yaptırır, süsletir, bu süslü tahtlara çıkan müzisyenlerle şarkıcılar programlar yapıp oyunlar düzenler, böylece en üst kata kadar çıkarlardı...²⁹

Reşid Rıza Bey şöyle yazar: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum hikayesini anlatmak için ilk kez bir topluluk oluşturan kimse Mısır'da Şerakese hanedanı krallarından biri olmuştur.³⁰

Bu konuda birçok kitap yazılmış, makaleler kaleme alınmış, yayınlanan sayısız eserlerde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü kutlamaları ve benzeri törenlerin meşruiyeti ele alınmıştır. Bunlara ilaveten farklı amaçlarla ele alınan eserler de vardır ki bunlardan birkaçını aşağıya aktarıyoruz:

---

²⁹ - Vefeyatu'l-A'yan, c.1, s.436-437, Şezeratu'z-Zeheb, c.5, s.136-140; Siretu'n-Nebeviyye, Dehlan, c.1, s.24-25; el-Bidayet-u ve'n-Nihaye, 23/137.

³⁰ - el-Kavlu'l-Fasl Fi Hükmi'l-İhtifal bi-Mevlud-i Hayri'r-Rusul, s.305, el-Fetavi'den naklen s.4.

1- et-Tenvir-u Fi-Muvludi's-Siracil'l-Münir: Bu kitabı İbn Duhye, Emir Muzaffereddin için kaleme almış, emir onun ikamet masraflarını karşıladığı gibi 1000 dinar da para vermiştir.³¹

2- Hüsnü'l-Maksat: Celaleddin Suyutî

3- el-Mevlud, İbn Rabi.

4- en-Nimetu'l-Kübrâ Ale'l-Alem Fi-Muvlid-i Seyyid-i Vuld-i Adem: Şahabuddin Ahmed b. Hacer Heysemi Şafii (Sevaiku'l-Muhrika'nın yazarı).³²

---

³¹ -Vefeyatu'l-A'yan, c.1, s.381 ve 437 ve Hüsnü'l-Maksad, Siyuti, 75 ve 77, el-Bidayet-u ve'n-Nihaye, c.13, s.137 ve Siretu'l-Halebiye, c.1, s.83-84.

³² - el-Mavasim-u ve'l-Merasim, Cafer Murtaza Âmili, 25.

Kutlu Doğumun Özellikleri ve Ahkâmı

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğum gününün özel şer'i hükümleri vardır. Birçok fazilet ve bereketler taşıyan bu büyük günün münasebetiyle Yüce Allah'ın kullarına lütufta bulunur; bunları kısaca özetleyelim:

1- Kastalanî, İbn Hacc, İbn İbad ve İbn Hacer gibi daha önce bahsi geçen birçok alimin görüşü "Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğumunun da diğer dinî bayramlar gibi bayram olduğu" yönündedir.³³

2- İbn Cevzî: Bu kutlu doğum gününün bir özelliği de bu doğumun, insani gayeler doğrultusunda insanlığa bir müjde ve aman niteliği taşıyor olmasıdır.³⁴

---

³³ - el-Mevahibu'l-Ludeniyye, c.1, s.27, Siretu'n-Nebeviyye, Dahlan, c.1, s.24 ve Siyer-i Halebiye, c.1, s.83-84.

³⁴ - el-Mevahibu'l-Ludeniyye, c.1, s.27, Tarihu'l-Hamis, c.1, s.223; Cevahiru'l-Bihar, c.3, s.340, Ahmet Abidin, Siretu'n-Nebeviyye, Dahlan, c.1, s.24.

3- Kutlu doğum zamanında ayağa kalkmanın müstehap olduğunu ve Hz. Resulullah'a (s.a.a) salâvat göndermenin gerektiğini kaydetmişlerdir . Bu Hz. Resulullah'a (s.a.a) saygı ve sevginin bir ifadesi olup, ulemanın bu konu hakkında incelemeleri vardır..

Safuri-i Şafii şöyle yazar: O hazretin kutlu doğum saatında ayakta durmak inkarı imkansız faziletlerden olup pek güzel yeniliklerdendir. Birçok alim Hz. Resulullah'ın (s.a.a) viladeti anıldığında ayakta durmanın müstehab olduğuna dair fetvalar vermiştir; kimi de o hazretin viladeti anılırken salavat getirmenin vacip olduğuna fetva vermiştir. Bütün bunlar o hazretin anısını tazeleyip ona duyulan sevgi ve saygının bir ifadesi konumundadır.³⁵

---

³⁵ - Nezhetu'l-Mecalis, c.2, s.80.

İbn Teymiye ve Bayramda Gına - Teğanni Etmek-

İbn Teymiye meseleyi şöyle şerheder: Bayram amelleri ibadet ve sadakalarla benzeri amellerden ibaret değildir, bunların da ötesinde eğlence ve kutlama şenlikleri de yapılır.

İbn Teymiye'nin görüşü şöyledir: Bu konunun aslı Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine dayanır. Bir rivayete göre Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanında teğannide bulunan cariyeler vardı. Ebubekir bunu gördüğünde içine sindiremeyip "Allah Resulünün evinde şeytanın kavalını mı çalıyorsunuz?!" diye çıkışacak oldu. Hz. Resulullah (s.a.a) "*Her kavmin bir bayramı vardır*" buyurdular, "*Bizim bayramımız da bugündür*"³⁶

---

³⁶ - İktizau's-Sıratı'l-Mustakim, s.194, 195 ve rivayet s.193'tedir ve Sahihey'n'den alınmıştır; Sahih-i Buhari, c.1, s.111, Sah. Müslim, c.2, s.22, Siretu'l-Halebiye, c.2, s.61-62, Şerh-i Müslim, Nevevi, İrşadu's-Sari haşiyesinde, c.4, s.195-197, Delailu's-Sıdk, c.1,

İbn Teymiye şöyle ekler: "Yiyip içmek, güzel giyinmek, süslenmek, oynamak, şenlik düzenlemek vb. gibi bayram kutlamaları şeraite aykırı olmadığı sürece herkesin sevdiği bir şeydir; özellikle kadınlarla çocuklar ve meşgalesi olmayan insanlar bayram eğlencelerini pek severler."³⁷

---

s.389, Sünen-i Beyhaki, c.10, s.22;, el-Lum', İbn Nasr, s.274, el-Bidayet-u Ve'n-Nihaye, c.1, s.276, el-Medhal, c.3, s.109; el-Müsennef, c.11, s.104, Mecmau'z- Zevaid , c.2, s.206; el-Kebir, Taberanî.

³⁷ - İktiza-i Sirati'l-Mustakim. Eğer bayram kutlamaları sadece ibadet yapmak ve sadaka vermekle sınırlı değilse ve bu ikisiyle birlikte bayramda yapılan şeyin herkesi sevindiren bir şeyi olması gerekiyorsa, bu rivayeti kabul etsek bile sevinç ve şenlikle doğum gününü anarak bayram yapmanın ne sakıncası olabilir ki?

6- Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Mübarek Doğum Günü Kutlamalarını Haram Sananların Görüşleri Üzerine

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü kutlamaları dinî bir esasa dayandığı ve gayet olumu bir uygulama olduğu halde, kendilerine Selefi ve Vahhabi adını veren bir grup, bu mübarek ve güzel olayı kutlamanın bid'at ve haram olduğu iddiasında anlaşılmaz bir inat göstermektedir.

İbn Teymiye bazen net olmayan ifadelerle şöyle diyor: "Bazılarının kendilerinden çıkardığı bazı uygulamalar, Hz. İsa'nın (a.s) doğum gününde Hristiyanların yaptıklarına benzer şekilde kutlamalar veya Hz. Resulullah'a (s.a.a) sevgi gösterisinde bulunmak için yapılan kutlamalar -ki Allah Teala bidatlere değil bu sevgi ve çabalarının karşılığında onlara elbette sevap verecektir- vardır. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü nedeniyle bid'atte bulunup bugünü bayram ilan

edenlerin bu girişimi kabul edilemez; zaten onun doğum günü hakkında halk arasında ihtilaf vardır. Selefimiz, bu tür şeyler yapmaz, peygamberin doğum gününü kutlamazlardı. Hâlbuki bunu gerektirecek sebep vardı ve diğer taraftan, bir engel de yoktu. Eğer bu işte mutlak bir hayır veya ayrıcalıklı bir üstünlük olsaydı selefimiz bunu yapmaya bizden daha müstehak sayılırdı, çünkü onlar Resulullah'ı (s.a.a) bizden daha çok sever, daha çok saygı gösterirlerdi..."

"... Her ne kadar İbn Hacc, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum gününün faziletli bir gün olduğunu itiraf etse de, bu münasebetle kutlama yapılmasına muvafakat göstermemiştir, çünkü bu kutlamalarda dine aykırı şeyler -münkerat- yapılmaktadır. Hz. Resulullah (s.a.a) ümmetinin rahatını düşünmüştür bu konuda açık bir emir gelmemiştir buna göre, bu bir bid'attir."³⁸

Buraya kadar aktardığımız bütün bu görüşler şu yalın gerçeği gözler önüne sermektedir: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü gibi mübarek bir olay ve benzeri İslâmî bayramları kutlamanın haram olduğu iddiasında bulunup bu güzel şeyleri Müslümanlara yasaklayanlar, "bid'at"

---

³⁸ - el-Medhal, İbn Hacc, c.2, s.3.

konusunu kavrayamamış olup meselelere yanlış bir zihniyetle yaklaşmaktadırlar. Onların anlayışına göre bir şeyin dinle alakası olmaması demek, o şey hakkında asr-i saadette bir hüküm verilmemiş veya o konu hakkında özel bir delil öne sürülmemiş olması demektir. Aynı mantıktan hareketle, bir şeyin dinî olmasını da "o şey hakkında asr-i saadettebelli bir hüküm veya bizzat onun hakkında özel bir emir verilmiş olması"na bağlamaktadırlar!

Oysa bir şeyin bid'at olması için asr-i saadetdöneminde o şey hakkında bir emir bulunup bulunmaması yeterli değildir; bilakis bir amelin bid'at olmasını engelleyecek olan genel şer'i usullerle delillere dikkat edilmesi gerekir. Nitekim bir mevzunun asr-i saadette gündeme hiç gelmemiş olması o konunun şeriat nazarında olumsuz olduğu anlamına gelmeyeceği gibi, sırf asr-i saadette gündeme gelmiş olması da bir konunun şer'i açıdan geçerliliğine delil teşkil etmez. Zira bid'atin ölçüsü, o konunun asr-i saadette yaşanıp yaşanmaması değil, yüce İslam şeriatına uygun olup olmamasıdır.

Kimileri de, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğum günü kutlamalarını engelleyebilmek için başka bahaneler öne sürmeye çalışmış ve "bu kutlamalarda müzik, gına, kadınlarla

erkeklerin aynı mekanda bulunması... vb. gibi haramlara neden olunmaktadır" demişlerdir.

Mezkûr iddialara cevap verilmesi gerektiği inancıyla şunun altını çizmekte yarar vardır: Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi mensuplarının kutlu doğum günüyle ilgili anma programlarında, mezkûr iddialardaki gibi şeraite aykırı bir uygulamaya rastlayabilmek mümkün değildir ve aksi yöndeki her iddia yalan ve iftiradır. Kaldı ki sahih bir amelin, sahih olmayan bir davranışla aynı zamanda vuku bulması, o sahih amelin haram ilan edilmesine asla neden teşkil edemez. Aksi takdirde, tartışma götürmez bir ibadetin, herhangi bir nedenden ötürü bir haramla aynı zamanda yapılmış olması halinde o farz ibadetin büsbütün haram ilan edilmesini onaylamış oluruz ki, bu akl-ı selim sahibi hiç kimse tarafından kabul edilemez! Mesela, şahıs, farz namazını kıldığı sırada namahrem bir kadına bakmış olursa -ki, bu bakışın haram olduğu tartışılmazdır- sırf bu nedenle kalkıp da "farz namaz kılmak artık bid'attır ve -neüzübillah- haramdır!" diye fetva verilebilir mi?! Veya tersine, haram bir amel, sırf farz olan namazla aynı anda gerçekleşti diye, helal ve mubah telakki edilebilir mi?

Burada önemle dikkat edilmesi gereken şey şudur: Hz. Resulullah'a (s.a.a) hayatında ve mematında sevgi ve saygı besleyip o hazreti

44 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

bu duygularla anmanın zaruretiine dair Ehl-i Sünnet kaynaklarında pek çok hadis vardır; tevatür derecesine varan bu hadisleri görmezden gelmek veya inkara kalkışmak ya da bu konuda şüphe yaratmak mümkün değildir. Sadece bu bile, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününü kutlamanın şeraitin en güzel tezahürlerinden biri sayıldığını anlatmaya yetmektedir aslında. Bu durumda bu amel meşru bir eylem sayılarak şeraitin apaçık bir örneği ve tezahürü kabul edilir.

Bu noktadan hareketle bir çok Ehl-i Sünnet âlimi, sahih olan genel prensiplere bakarak, bu meselenin şeraitin tamamen özünden kaynaklandığını ve şeraitin kalbinde yer aldığını kolayca fark etmiş ve buna "güzel bir yenilik" anlamına gelen "bid'atu'l-hasane" demişlerdir.

İbn Hacer şöyle der: Hz Resulullah'ın (s.a.a) doğum gününün kutlanması, Hk. İlk üç asır boyunca hiçbir selef-i salihden nakledilmemiş bir bid'at (yenilik)tir; ama buna rağmen pek çok olumlu ve olumsuz işleri bu kutlama içine alır. Davranışlarında iyiyi ve doğruyu ölçü alıp bunun tersinden kaçınmaya özen gösteren birinin yeni davranışları

elbetteki "bit'at-i hasene" olacak, aksi takdirdeyse böyle olmaz.³⁹

Bu konuda bir de "İmam Ebu Şâme"yi dinleyelim: Bizim çağımızda yapılan en güzel bid'at -yenilik-lerden biri, her yıl Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğum gününde bayram edilip sadakalar verilmesi, hayırlı şeyler yapılması, güzel ve temiz giysiler giyilip süslenilmesi, neşeli olunmasıdır. Fakirlere bir tür ihsan ve ikram da olan bu kutlamalar aslında Hz. Resulullah (s.a.a) efendimize duyulan kalbî bir sevgi ve bağlılıktan kaynaklanmakta, âlemlere rahmet olan sevgili Resulullah'ı (s.a.a) göndererek bize lütufta bulunduğu için Yüce Rahman'a bir hamd ve şükür anlamına gelmektedir."⁴⁰

İmam Suyuti de "Hüsnu'l-Maksat Fi Ameli'l-Mevlud" adlı eserinde şöyle diyor: Bence kutlu doğum şenlikleri şu uygulamalardan ibarettir: Halkın toplanması, mümkün olduğu kadar Kur'an okunması, Hz. Resulullah (s.a.a) hakkında bir konuşma, onun doğumu sırasında gerçekleşen olayların anlatılması ve son olarak da yemek yenilmesi

---

³⁹ - el-Mevasim-u ve'l-Merasim, Cafer Murtaza Âmili, s.62; el-Maksad'ın "Ni'metu'l--Kübra ale'l alem-i ve't-Teveessul-i bi'n-Nebi ve Cehaletu'l-Vehhabiyyin" ile birlikteki baskısı, 114.

⁴⁰ - Siretu'l-Halebiye, c.1, s.83-84.

ve başkaca hiçbir taşkınlıkta bulunmadan topluluğun dağılması. Düzenleyenlerin Allah indinde sevap kazanacağı bid'at-i hasenelerdendir bu. Zira bu meclislerde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yüce makamı anılmakta ve onun kutlu doğumu münasebetiyle gönüller sevince boğulup insanlar neşeyle bir birini kutlamaktadır.⁴¹

İbn Teymiye, Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğum gününün bayram edilmesine karşı olan aşırıların başında geldiği halde bu mübarek doğum gününün kutlanmasının tamamen meşru olduğunu gösteren birçok kavli ve rivayeti bizzat aktarmaktan da geri durmamaktadır; işte bunlardan birinde Mervezi'den şöyle aktarır:

Ebu Abdullah'tan akşamleyin toplanıp sabaha kadar ilahi okuyup dua eden bir kavim hakkında sordum "inşallah sakıncası yoktur" dedi.

Ebu Sera-i Harbi, Ebu Abdullah'ın şöyle dediğini aktarır: Halkın toplanıp namaz kılması, Allah'ın nimetlerini anarak sevinmesinden daha güzel ne olabilir? Ansar da aynı şeyi yapmıyor muydu?

Sonra şöyle ekliyor: Bu konu Ahmed'in şu rivayetine işarettir: İsmail, Eyyub'un

---

⁴¹ - Key La Numi Baiden an İhtiyacati'l-Asr, Said Havva, 6, Siret-u Belağatu'l-Hubb-i ve's-Şiir, 42.

Muhammed b. Sirin'den şunu duyduğunu aktarır: Haber aldık ki, Ansar Medine'de Hz. Resulullah (s.a.a) gelmeden önce bir araya toplanıp Allah'ın bu nimetini anmayı istiyordu. Dediler ki: Bunun ne zaman yapılacağına karar vermek üzere konuşalım. Bunun için toplandılar ve bunun rableri tarafından onlara büyük bir lütuf olduğunu konuştuktan sonra Cumartesi olsun dediler. Ama bazıları bunun Yahudilerin günü olduğunu söyleyerek itirazda bulundular; Pazar günü de Hristiyanların günüdür denilerek reddedildi ve Arube -Cuma- günü olması önerildi. Ardından Ebû Ümâme Es'ed b. Zürene'nin evinde toplandılar ve bir koyun kurban kesildi bu herkese yetti.⁴²

İnsanoğlu sosyal bir yaratık olduğuna ve inzivada yaşayamayacağına göre önemli dinî olayların hatırlanıp anıldığı bayram ve kutlama törenleri tamamen meşru olup insanî ve fitrî bir eğilimden ibarettir ve insan fıtratının doğal bir gereğidir. Nitekim Müslümanlar çeşitli dinî münasebetlerde bu insanî ve makul eğilime karşı koymamakta ve fıtrata uygun bir davranış sergilemektedirler. İbn Teymiye'nin aktardığı da Müslümanların hayatında nice örnekleri bulunan bu onlarca kutlama ve şenlik

---

⁴² - İktizau's-Sıratı'l-Mustakim, İbn Teymiye, 304. Aslı Sire-i Nebeviye, İbn Hişam ve ondan Mevsuatu't-Tarihi'l-İslam, s.1.

48 Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Doğumunu Kutlamak

merasimlerine bir örnekten ibarettir. Çünkü toplumun sosyal yapısını güçlendiren ve kültürel bünyesiyle de uyumlu olan önemli olay ve gelişmelerle de koordinesi vardır. Sadece bu bile, İslami münasebetlerle kutlama ve şenlik programları tertiplenmesinin, İslam'ın zuhur ettiği bereket dolu asr-ı saadet çağına uzandığını anlamaya yeterlidir.

Son dönemin -bu çizgideki- ünlü alimleri arasında meseleye daha ılımlı ve dengeli yaklaşabilen isim "Said Havva" olmuştur. Genelde bütün İslamî münasebetler ve özellikle de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü kutlamalarının gerçekleştirilmesinin câiz olduğunu savunan Said Havva, gayet makul deliller göstermeyi de ihmal etmemiştir. Said Havva da bid'atin memduh ve mezmum (iyi ve kötü) olarak ikiye ayrıldığında ısrar eden isimlerden olduğu halde bid'atin anlamını kavrayamamış bulunan yoz görüşlere şiddetle karşı çıkar ve şöyle der:

Kutlu doğum ayı, Müslümanların Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yolu ve ahlakıyla daha yakından tanışabilecekleri şekilde kutlanmalıdır ve bunun hiçbir sakıncası yoktur. Bu ayda Müslümanların Hz. Resulullah'a (s.a.a) besledikleri sevgi ve saygı duyguları alabildiğine canlanmalıdır ve bunun da sakıncası yoktur; keza bol bol anlatılmalı,

Resulullah'ın (s.a.a) şeraiti hakkında hadisler okunmalıdır ki bu da sakıncasızdır; kutlu doğum ayında H.z. Resulullah'ı (s.a.a) metheden şiirler okunup konuşmaların yapıldığı cami ve ev programları tertiplenmesinin de hiçbir sakıncası bulunmamaktadır.

Binaenaleyh H.z. Resulullah'ın (s.a.a) siyerinden söz edilip onu metheden kasidelerin okunduğu bu kutlama toplantılarının hiçbir sakıncası yoktur ve bu tür güzel toplantıları tertipleyenler umarım Yüce Allah nezdinde mükafatlandırılırlar; hatta H.z. Resulullah'ın (s.a.a) siyerini anlatmak için şiirler ve duygulu konuşmaların yapıldığı bu programların bir ay boyunca sürmesi de sakıncasızdır.

Acaba öğrenci yetiştiren bir okulda belli bir ayın tamamen kültürel çalışmalara ayrılması ve bu bilinçli olarak programlandırılması bir sakıncası olur mu?. Bunun günah olduğu söylenebilir mi? Mübarek doğum kutlamalarının da bundan farklı bir yanı yoktur.

Said Havva daha sonra şöyle ekliyor: Zeki, sadık ve ileri bir alim olan üstad Hasan el-Benna, Müslümanların gaflet içinde olup birçok dinî konuda cehalet içinde yüzdüğü bu karanlık ve kargaşa dolu devirde İslamî

münasebetlerin mutlaka canlı tutulması gerektiğine inanıyordu. Konuşmalarında sık sık tavsiyede bulunduğu bir konu da, Müslümanlar arasında yaygın dinî kutlama gecelerinin Kur'an tilaveti veya uygun konuşma ve vaazlarla canlı tutulması ve ihya edilmesinin gerektiği idi ".

Said Havva, bu konularda aşırıya kaçanları da sert bir dille eleştirerek şöyle diyor:

"Bu tür konularda aşırıya kaçan tutucuların tavrı yersizdir; çünkü şeraitte esas haramlık değil, mubahlıktır; bir şeyin haram olduğuna dair belli bir nass bulunmuyorsa onun mubahlığına hükmedilmesi esastır. *"Bizim emrimiz olmadığı bir şey batıldır"* hadisinin yorumunda da yanlışlardır."⁴³

Görüldüğü gibi Müslüman ümmetin potansiyel manevi sermayesi durumundaki dinî duyguların tezahürü, aslında şer'î çerçevede dâhilinde kalınması şartıyla her kavim ve kabilenin kendine has örf, adet, kültür ve törelerine bırakılmıştır. Nitekim hemen her ülkede kutlanan yıllık milli istiklal bayramlarında da bu özellik vardır. Ancak, bu tür millî bayramlarla Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü gibi dinî kutlamalar arasındaki fark şudur: Mezkur millî ve

---

⁴³ - Key La Numzi Baiden an-İhtiyacati'l-Asr, Said Havva 6; Siret-u Bel. Hubb ve'-Ş-Şiir, 36-39.

geleneksel bayramlarda müstehap ve matlubiyet gibi genel şer'î ve dinî prensipler dikkate alınmaksızın o toplumun sosyal hayatının mihenklerini oluşturan örf ve törelere öncelik verilmektedir. İslamî münasebetlerle, özellikle Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü gibi önemli bir münasebetle tertiplenen kutlama ve bayramlarınsa belli şer'i emir ve düsturları vardır ki, daha önce de hatırlattığımız üzere hadis ve rivayetlerle belirlenip günümüze dek ulaşmıştır.

Bahsimizi noktalamadan önce Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi mensuplarının bu tür dinî bayramlara, özellikle Hz. Resulullah efendimizin (s.a.a) kutlu doğum gününe niçin bunca önem verdiğini ve bu mübarek bayramları neden daima dört gözle ve bunca iştihakla beklediğini açıklamamız yararlı olacaktır.

Bu iştihak ve coşkunun nedeni, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emsalsiz kişiliğinin parlak nişanelerini canlı tutmak, daima yaşatmaktır; müminlerin kalbinde ebediyen yerleşmesini, gönüllerde pekişmesini sağlamaktır; İslamî çağrının yüce ülkülerinin sancağını ebediyen dalgalandırmak, gönülleri ona davet etmek, ona dört elle sarılmaktır. Zira bu bayram ve kutlama programlarına aşına olanlar, bu

kutlamaların ilk gayesinin Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşsiz kişiliğini anıp onun yüce makam ve konumunu gündemde tutmak olduğunu bilirler; bu programlarda İslamî amaçlarla şekillenen konuşmalar, şiirler, hutbeler, hâtırat ve makalelerde hep o hazretin risâlet ve konumunun insanlığa kazandırdığı paha biçilmez değerlerin sergilendiğinin idrakindedirler. Hatta bu programlarda yer yer o hazretin hayatının çeşitli dönem ve merhaleleri anlatılır, kelimetullah ve Allah Teala'nın adını yeryüzünde yüceltme yolunda o hazretin yaptığı büyük cihattan ve o hazretle ilgili diğer konulardan söz edilir, Müslümanların gönlünü Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine meyillendirir, onları o hazrete uyup hidayet yolunu izlemeye teşvik eder ve daha nice dersler verir insanlara.

Seyyid Muhsin Emin Âmilî hazretlerinin şu sözleri meselenin kolayca anlaşılmasını sağlayacaktır:

"...Vahhabilerin bayram ve şenlik olarak tabir ettiği peygamberlerle evliyaların mübarek doğum günü kutlamalarına gelince: Bu tür kutlamalarda, mesela Yüce Rahman tarafından aslında kullarına bir nimet sayılan kutlu doğum günlerinde sevinç gösterileri yapıp bayram edilmesi ve süslenilmesi, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutlu doğumunun nasıl

gerçekleştığı ve o sırada vuku bulan olayların niteliğinin anlatıldığı gibi, doğuş ve hayat hikayelerinin okunup anlatılması, Yüce Rahman'dan onların derece ve mertebelerinin yüceltilmesinin istenmesi, peygamberlere sürekli selam ve salavat gönderilmesi, salihlere rahmet okunması pek güzel şeylerdir... Bu tür merasimlerde gına, fesad, lehv vb. gibi yakışsız ve haram uygulamalara yer verilmedikçe aklî ve şer'î açıdan hiçbir sakınca yoktur. Nitekim akl-ı selim sahibi herkes ve çeşitli ülkelerin milletleri kendi peygamberleri ve büyüklerinin doğum günlerinde veya krallarının taç giyme ya da tahta oturma törenlerinde kendilerince bu tür kutlamalar tertiplemektedirler; bütün bunlar bir nevi saygı ve sevgi gösterisidir. Bu sevgi ve saygının gösterildiği kimse buna layık bir kişilik de taşıyorsa bu sevgi ve saygı gösterisi bir nevi Allah'a ibadet ve kulluk da sayılır aslında. Ancak, gösterilen her saygı ve sevginin o şahsa ibadette bulunma anlamına gelmeyeceği de bilinmelidir, binaenaleyh bu kutlamaları, müşriklerin putlarına karşı yaptıkları hareketlerle kıyaslamak tamamen batıl bir kıyas olur".⁴⁴

~*~

---

⁴⁴ - Keşfu'l-İrtiyab, Seyyid Muhsin Emin Âmili, 450

Bahsimizin Özeti

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum günü kutlamaları asırlardan beri süregelen olumlu bir uygulama olup bütün Müslümanlarca can-u gönülden benimsenmiştir.

Bu kutlamaların dinî niteliği olmadığı ve bid'at sayıldığı yolundaki iddialar hak ve gerçeklikten tamamen uzaktır. Zira bu iddialar bid'at kavramının yanlış anlaşılmasından kaynaklanmış cahil bir zihniyetin ürünüdür. Mezkûr zihniyet, bid'ati "Asr-ı saadette uygulanmamış veya uygulanması için emir verilmemiş ve özel bir delili bulunmayan her şey" olarak yorumlama hatasına düşmüştür.

Oysa doğrusu şudur: Dinî açıdan bir şey veya davranışın caiz olması iki yolla mümkündür:

1- Onun hakkında belli bir nass -net bir hüküm-bulunmasıyla (Ramazan ve Kurban bayramlarında olduğu gibi).

2- Hakkında genel bir nass ve hükmün bulunması, ancak nicelik ve uygulanış türünün

insanlara bırakılmasıyla (her gün yeni bir teknikle değişip duran cihad gereçlerinin hazırlanması gibi).

Hz. Resulullah efendimizin (s.a.a) mübarek doğum gününün kutlanması da böyledir; yani o hazretin sevgi ve saygıyla anılması gerektiğine dair genel bir hüküm ve emir verilmiş, ancak bunun uygulanma tarzı insanların tercihiine bırakılmıştır.

Bugün de dünya Müslümanları ve özellikle Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin takipçileri mezkûr meşru görüşten hareketle Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek doğum gününü coşkuyla kutlamaktadırlar.

.*.